

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Klasa: 402-08/08-02/01

Urbroj: 50419-08-02

BILJEŠKA

s koordinacijskog sastanka predstavnika tijela državne uprave / javnih institucija koja dodjeljuju financijske potpore za programe i projekte organizacija civilnoga društva održanog 11. srpnja 2008. godine s početkom u 9,30 sati u dvorani «Nikola Tesla», Ulica grada Vukovara 78, prizemlje

Prisutni:

1. **Sanja Bareza**, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Uprava za turističku politiku i tržište,
2. **Ljiljana Pajeska**, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Uprava za turističku politiku i tržište,
3. **Tamara Šterk**, Ured za ravnopravnost spolova,
4. **Cvjetana Plavša-Matić**, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva;
5. **Fadila Gracin** Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Uprava za šport i
6. **Ingrid Jurela Jarak**, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Uprava za zajedničke programe,
7. **Dijana Eterović Rusmir**, Ured za nacionalne manjine,
8. **Ines Loknar Mijatović**, Ured za ljudska prava,
9. **Sanja Mikulić**, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga,
10. **Nada Tursan**, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za međugeneracijsku solidarnost,
11. **Zvezdana Bogdanović**, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za obitelj,
12. **gorana Marić**, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za branitelje,
13. **Zrinka Kralj**, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Odjel za zaštitu potrošača, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište,
14. **Ruža Meker**, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Odjel za zaštitu potrošača, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište,
15. **Đema Bartulović** Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Odjel za zaštitu potrošača, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište,
16. **Sadika Grozdanić**, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
17. **Ivana Nardelli**, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Uprava za hrvatske manjine, iseljništvo i useljništvo,
18. **Ivana Buršić**, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Uprava za informiranje i obrazovanje,
19. **Ivana Jelenić**, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode,
20. **Ante Mandarić**, Ministarstvo kulture, Uprava za normativne i upravno pravne poslove i
21. **Zrinka Lasić**, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Prisutni iz Ureda za udruge: **dr.sc. Igor Vidačak**, predstojnik Ureda, **Vesna Lendić Kasalo**, načelnica Odjela za opće programe i strategije, **Marica Grofelnik**, stručna referentica za radna tijela i **Marina Lochert**, volonterka.

Ispričani: **Jozo Čikeš**, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za obitelj; predstavnici Savjeta za nacionalne manjine te predstavnici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Odjel za zadugarstvo i udruge.

Dnevni red:

1. Stvaranje jedinstvenog tima evaluatora s ciljem unaprjeđenja sustava vrednovanja projekata i programa organizacija civilnog društva financiranih iz državnog proračuna
2. Kriteriji dodjele institucionalnih potpora organizacijama civilnog društva
3. Razno

Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge, pozdravio je prisutne i zahvalio na odzivu. Nakon prihvaćanja Dnevnog reda, slijedilo je kratko predstavljanje svih prisutnih.

Ad. 1.

G. Vidačak pojasnio je kako Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva i Savjetom za razvoj civilnog društva namjerava pozvati sve zainteresirane osobe s iskustvom na poslovima vrednovanja (evaluacije) rezultata provedenih programa i projekata organizacija civilnog društva da se prijave za sudjelovanje u programu izobrazbe stručnjaka/stručnjakinja za vrednovanje natječaja tijela državne uprave te projekata i programa organizacija civilnog društva financiranih iz sredstava državnog proračuna. Sudionicima koordinacijskog sastanka za raspravu je predložen: nacrt **Javnog poziva** za iskaz interesa za sudjelovanje u programu izobrazbe stručnjaka/stručnjakinja za vrednovanje natječaja tijela državne uprave te projekata i programa organizacija civilnog društva financiranih iz sredstava državnog proračuna, nacrt **Obrasca za prijavu** sudionika u programu izobrazbe stručnjaka/stručnjakinja za vrednovanje natječaja tijela državne uprave te projekata i programa organizacija civilnog društva financiranih iz sredstava državnog proračuna, te **popis otvorenih pitanja**, kojeg treba raspraviti prije upućivanja javnog poziva, kako bi se ujednačio pristup ovoj problematici. Napomenuto je kako je cilj javnog poziva izabrati 25 polaznika izobrazbe i potencijalnih članova budućeg jedinstvenog tima evaluatora. Izobrazba bi se provela početkom listopada ove godine, u suradnji s britanskom konzultanticom.

Rok za prijavu kandidata za pohađanje izobrazbe trebao biti do 31. srpnja, no ovisno o odazivu, ostavlja se mogućnost produljenja roka do kraja kolovoza. Predloženo je osnivanje tročlanog povjerenstva koje će na temelju pristiglih prijava, odabrati polaznike programa izobrazbe. Sastav tog povjerenstva bio bi: predstavnik/ca Ureda za udruge, predstavnik/ca Zaklade za razvoj civilnog društva te predstavnik/ca tijela državne uprave. Za predstavnicu tijela državne uprave dobrovoljno se javila **Tamara Šterk**. Napomenuto je kako postoje još neka otvorena pitanja oko kriterija za odabir polaznika programa izobrazbe. Prije svega, postavlja se pitanje do koje mjere otvoriti mogućnost širem krugu predstavnika civilnog društva da sudjeluju i budu potencijalni kandidati za evaluatore, s obzirom na moguću neobjektivnost i sukob interesa. Također, pitanje je treba li predvidjeti mogućnost da se osobe, zaposlene u tijelima državne uprave na poslovima suradnje s civilnim društvom, prijave kao potencijalni kandidati za evaluatore. Nakon iznošenja ovih pitanja i kratkog prolaska kroz ostala otvorena pitanja, vodila se rasprava.

U raspravi su istaknuta mišljenja kako je evaluacija provedbe projekata i programa nešto što u tijelima državne uprave trenutno malo tko zna kvalitetno i do kraja provesti. Iz tog razloga, važno je da predstavnici tijela državne uprave, barem jedna osoba iz svakog ministarstva, pohađaju programa izobrazbe evaluatora, iako možda neće biti dio jedinstvenog tima evaluatora. Postavilo se pitanje načina odabira projekata čija će se provedba vrednovati jer je nerealno očekivati da će postojati kapaciteti za evaluaciju svih financiranih programa i projekata. Također su postojali prijedlozi da se prvo krene u evaluaciju samih natječaja i njihovih područja, no napomenuto je kako se evaluacija treba promatrati kao piramida u 3 razine: na prvoj razini postoji evaluacija programa i projekata, na drugoj evaluacija natječaja,

a kao treća razina istaknuta je evaluacija cjelokupnog sustava financiranja organizacija civilnog društva iz sredstava državnog (i lokalnih) proračuna. Istaknuto je kako se ne može vršiti evaluacija druge razine, odnosno, natječaja bez evaluacije baze piramide, ili barem njenog relevantnog uzorka.

Istaknuto je kako će se predložena evaluacija odvijati na programskoj razini, a da bi se financijska evaluacija mogla raditi paralelno i to od strane stručnjaka Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Što se tiče financiranja same evaluacije, istaknuta je dobra praksa izdvajanja do 5% sredstava namijenjenih za provedbu natječaja, unutar pojedinog tijela državne uprave, kako bi se tim sredstvima financirala provedba evaluacije financiranih projekata i programa. Na kraju rasprave, sumirani su glavni zaključci:

- javni poziv za iskaz interesa objavit će se sredinom srpnja, i to bez specifičnih ograničenja, što znači da se na poziv mogu javiti i predstavnici tijela državne uprave kako bi se mogao procijeniti interes za pohađanje izobrazbe
- fokus evaluacije bit će programi i projekti, ali i sami natječaji
- Povjerenstvo za odabir kandidata za pohađanje izobrazbe sastat će se krajem kolovoza, odnosno, početkom rujna ove godine
- treba utvrditi načela za provedbu evaluacije (proporcionalnosti i sl.)
- treba izraditi jedinstvene instrumente za provedbu monitoringa i evaluacije programa /projekata i pojedinih natječaja
- naknade evaluatorima trebaju biti standardizirane

Ad. 2. i 3.

G. Vidačak je istaknuo kako je povod stavljanju ove teme na Dnevni red učestalo postavljanje zahtjeva od strane udruga da im se od strane tijela državne uprave omogući dobivanje institucionalnih potpora. Kao primjer su istaknute udruge mladih i za mlade, koje već neko vrijeme od MOBMS-a traže da, sukladno Nacionalnom programu djelovanja za mlade, odrede uvjete za dodjelu institucionalnih potpora. Iznesen je prijedlog da se u budućnosti određena institucija, na primjer Zaklada za razvoj civilnoga društva, specijalizira za dodjelu institucionalnih potpora. Napomenuto je i kako je ovaj zahtjev još jedan povod za rješavanjem pitanja dodjele statusa organizacija od općeg dobra, čijim bi dobivanjem organizacije imale puno veće odgovornosti u izvještavanju o svom radu i financiranju, ali bi zauzvrat mogle dobiti određene povlastice, bilo porezne, bilo u obliku institucionalnih potpora.

Upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, gđa Cvjetana Plavša-Matić, iznijela je svoja iskustva u dodjeljivanju institucionalnih potpora organizacijama civilnoga društva. Za početak je predstavila mađarski model „1+1“. Naime, prije nekoliko godina u Mađarskoj je osnovan tzv. Građanski fond, u kojeg građani mogu svojevoljno uplaćivati 1% od poreza, a isto toliko daje i sama država. 80% tako prikupljenih sredstava potom se usmjerava u institucionalne potpore organizacijama civilnoga društva. Napomenuto je kako je dodjela institucionalnih potpora najzahtjevnija vrsta potpora, jer iziskuju potpuni pregled i evaluaciju rada udruge kako bi se izbjeglo favoriziranje pojedinih, medijski istaknutih, udruga. Naglašena je važnost prikupljanja informacija od strane tijela državne uprave u pogledu njihove spremnosti na ovakav sustav financiranja organizacija civilnog društva, kako bi se na temelju toga moglo odlučiti o načinu dodjele institucionalnih potpora: putem tijela državne uprave ili, na tragu mađarskog modela, specijaliziranjem jedne institucije za institucionalne potpore.

Naglašeno je postojanje nekih specifičnih područja, poput športa, tehničke kulture, zaštite osoba s invaliditetom ili zaštite potrošača, čije se institucionalno financiranje već provodi na temelju posebnih zakona, te čije bi se daljnje institucionalno financiranje svakako trebalo nastaviti preko pojedinih tijela državne uprave. Nacionalna zaklada institucionalne potpore

dodjeljuje na vrijeme od tri godine s tendencijom da udruge uputi u načine samofinanciranja. Na kraju rasprave došlo se do nekoliko zaključaka:

- tijela državne uprave trebaju biti koordinirana u provedbi natječaja, kako u programskim područjima, tako i u vremenu raspisivanja natječaja
- potrebno je dogovoriti jasne kriterije za dodjelu institucionalnih potpora te ih poslati tijelima državne uprave na očitovanje
- valja napraviti analizu učinaka provedbe Zakona o udrugama te, ovisno o rezultatima analize, razmišljati o njegovim izmjenama i dopunama
- na temelju Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga Ured za udruge izradit će smjernice tijelima državne uprave za provedbu postupaka dodjele financijskih potpora iz državnog proračuna organizacijama civilnog društva s posebnim naglaskom na praćenje (monitoring) i vrednovanje (evaluaciju) financiranih programa i projekata, kao i smjernice o načinima i kriterijima dodjeljivanja institucionalnih potpora i sl.
- treba utvrditi preporučene gornje granice iznosa do kojeg udruge može dobiti sredstva za program ili projekt iz državnog proračuna,
- treba utvrditi kriterije za dodjelu (malih i/ili jednokratnih) financijskih potpora udrugama izvan natječaja
- treba provesti sustavnu edukaciju službenika na regionalnoj i područnoj razini, zaposlenih na poslovima dodjele financijskih potpora organizacijama civilnog društva, kako bi se, kroz dogledno vrijeme organizacije civilnog društva sve više financirale s razine na kojoj provode svoje programe i projekte.
- zbog veće učinkovitosti financiranja i kvalitetnije raspodjele proračunskih sredstava, Ured za udruge u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravu treba izraditi jedinstvenu informatičku bazu svih financiranih programa i projekata na razini tijela državne uprave, kako bi službenici na tim poslovima u svakom trenutku mogli doći do podataka, važnih za konačnu odluku o dodjeli financijskih sredstava, kao i o njihovoj visini
- tijela državne uprave trebaju zauzeti jedinstveni stav o (ne)javnosti sastava stručnih povjerenstava koja ocjenjuju prijedloge programa i projekata.

Sastanak je završio u 11,30 sati.

Zagreb, 14. srpnja 2008.

Zapisničarka:

Marica Grofelnik

Predstojnik Ureda

dr. sc. Igor Vidačak